

Преподает по собоств. сочинениямъ.

ՆՈՐ-ԴԱՐ

№ 184 ՏԱՄՆԵՒԻԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ 2-րդ Երկարութի, 5 Դեկտեմբերի

1901

2-րդ Երկարութի, 5 Դեկտեմբերի ՏԱՄՆԵՒԻԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ № 184

Տարեկան 10 ռուբլի, վեց ամիսը՝ 6 ռուբլի, երեք ամիսը՝ 3 ռ. 50 կ., ամիսը՝ 1 ռ., հատուկ 5 կ.:
Բաժանորդ են դրուում Թիֆլիսում միմիայն խմբագրատանը:

Խմբագրություն հասցեն՝ Тифлисъ, Редакция „Норъ-Даръ“
կամ Tiflis, Rédaction „Nor-Dar“

Խմբագրությունը բաց է ամեն օր (բացի առաջ օրերից) ժամը 9-ից մինչև 2-ը: Ցայտարարությունները ընդունում են ամեն լիցուսներով Ցայտարարությունները բաժին 2 կ., ընկալմանը համար կրկնապատկել

ՆՈՐ-ԴԱՐ

(ՏԱՄՆԵՒԻԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ)

Քաղաքական-դրական ամենօրեայ թերթը 1902-ին հրատարակում է թիֆլիսում՝ նորից ծրագրով և ուղղությունամբ ամեն օր, բացի տոներին հետևող օրերից:
«Նոր-Դար»-ի տարեկան գինն է 10 ռուբլի, վեց ամսուանը՝ 6 ռուբլի, երեք ամսուանը՝ 3 ռ. 50 կ., թիֆլիսից դուրս՝ ամիսը 1 ռ. 50 կ., հատուկ գույքը՝ 7 կ., թիֆլիսում 5 կ.:
Բաժանորդ են դրուում միմիայն խմբագրատանը:
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ բաժանորդները վճարում են տարեկան 30 ֆրանկ:
Ցայտարարությունները ընդունում են և՛ օտար լիցուսներով բաժին 2 կ., առաջին երեսուցի՝ 4 կուպկ:
Խմբագրատանը գտնուում է Դաշիթովսկայա փողոց, տ. № 5:
Պոստով «Նոր-Դար»-ի հասցեն Тифлисъ въ Редакцію „НОРЪ-ДАРЪ“ կամ Tiflis (Caucase), Rédaction du journal „Nor-Dar“.

ԲՈՎԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Հոգեհանգստի խնդիրը և տեղական ուսուցիչ մամուլը:
Քրոնիկ Կ. Կ. — Լուրեր:
Մեզ գրում են. — Գործը: Բազմոց:
4. Պոլսի հայ թերթերից:
Նամակ խմբագրություն:
Վեներաբլե և էջմիածնից:
Մամուլի շուրջը:
Քաղաքական. — Թիֆլիսից: Փրանսիա: Հոլանդիա:
Հեռագրական լուրեր:
Բանտի բնական. — Օտար կենսաբան:
Ցայտարարություններ:

ՀՈԳԵՀԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏԵՆԱԿԱՆ ՌԻՍՈՍՏ ՄԱՄՈՒԼԸ

Տեղական ուսուցիչ թերթերը հայոց թերթերից սովորաբար շատ չնչին բան են քաղում իրենց ընթերցողներին հարկադրելու համար և քաղածն էլ մեծ մասամբ գաղափարներից ստացուած լուրեր են լինում, այսպէս թէ այսինչ տեղը երաշտ է, այն ինչ գաւառում մորիս է յայտնուել և թէ այսինչ աւազակն սպանութիւն է գործել, նրան բռնել կամ սպանել են... Ըստ երևոյթի այդպէս չէ վերաբերուած հայոց թերթերին թիֆլիսում նոր լոյս տեսնող «Արգո-

նաւ» ուսուցիչ թերթը: Յիշելով հայոց մամուլի մէջ հայր Ալիշանի մահուան առթիւ հոգեհանգստի խնդրի մասին ծագած վէճը, յիշեալ թերթը իւր ընթերցողներին ծանուցանում է, որ հայոց մամուլը երկուսի է բաժանուած, մէկ կողմը կաթոլիկ Ալիշանի համար հայոց եկեղեցում հոգեհանգստ կատարելու կողմն է, միւսը հակառակ է, որ հայոց գաւառական հակառակող մի կաթոլիկ վարդապետի համար հոգեհանգստ կատարուի:

Երկու կողմն էլ հիմնուած են իրենց տեսակէտը հայոց եկեղեցու օրէնքների վրայ, և հոգեհանգստ կատարելու կողմը բնութագրուած է յիշուած, որոնց համար հայոց եկեղեցիներում հոգեհանգստներ են կատարուել, արդ, շարունակուած է «Արգոնաւ»-ի յօդուածները և իւր կողմից պնդում է որ մուղափառ եկեղեցին կատարել է այդպէս ևս հանգուցեալների համար հոգեհանգստ, և իւրն փաստ յիշում է, որ ուսուցիչ եկեղեցիներում և դպրոցներում հոգեհանգստներ են կատարուել զբաֆիկանովի համար: Յանկալի էր իմանալ, ասուած է յիշեալ թերթում, ուսուցիչ եկեղեցու հովիւների կարծիքն այդ մասին:

Այս, շատ ցանկալի էր իմանալ անշուշտ կրօնի գիտութեան հմուտ, լուսավոր ուսուցիչ եկեղեցականների կարծիքը. մանաւանդ ցանկալի էր նոյնպէս, որ ուսուցիչ հայոց մամուլի մէջ յարուցուած խնդրի մասին յօդուածները հրատարակելիս ոչ մէկ կողմը չլէքուէր ի վնաս ճշմարտութեան:

Այսպէս յիշեալ ուսուցիչ թերթը յօդուածներն ասում է, որ հայր Ալիշանի համար ուսուցիչ թերթը (հայաբնակ) քաղաքներում հոգեհանգստ կատարուեցան, թիֆլիսում չէ կատարուել, որովհետեւ այդ արգելել է առաջնորդական փոխանորդ Գարեգին վարդապետը, որովհետեւ Ալիշանը կաթոլիկ է:

Մի քանի տեղ միայն կատարուել է հոգեհանգստ և այն էլ մի երկու նոր վարդապետների և մի քանի քահանաների պարտադանցութեան շնորհիւ:

Թիֆլիսի առաջնորդական փոխանորդ հայր Գարեգինը իւր պարտը կատարելով դիմել է հոգեհանգստի իշխանութեանը և սպասել էջմիածնից կարգադրութեան:

Յիշեալ ուսուցիչ թերթը յօդուածագիրը լաւ գիտէ, թէ ինչ է գրել հեռու հրաւիտից մի քահանայ, որ իստքը ոչ մի նշանակութիւն

չունի և չի կարող ունենալ, և չգիտէ կամ չի կամենում յայտնել, որ Գանձակում նստող բարձր եկեղեցականը՝ Սնանյան ևս արգելել է հոգեհանգստի կատարումը: Խոլոր պատկառելի եպիսկոպոսներն ու արքեպիսկոպոսները, սինոդի անդամները, որոնք լաւ ծանօթ են հայոց եկեղեցու օրէնքներին, այն տեսակէտից են նայում յարուցուած խնդրի վրայ, ինչ տեսակէտից որ նկատուած է «Նոր-Դար»-ը:

Եւ վերջապէս հայոց հոգեհանգստի իշխանութիւնը՝ ամենայն հայաց Կաթողիկոսը հոգեհանգստի կատարումը չէ թոյլ տուել — մի բան՝ որ նոյնպէս մոռացել է յիշելու ուսուցիչ թերթը յօդուածագիրը:

«Նոր-Դար»-ին դեկտեմբերի 1-ից ց 31 դեկտեմբերի բաժանորդ գրուողը վճարում է 1 ռ. 50 կ., թիֆլիսում — 1 ռ.

ԲՈՎԱՆԱԿՈՒՆ

Որպէսզի գաղապաններ վարձելիս տանտէրերը գոհարութեան չհանգրգան, ինչպէս լսուած ենք, մտադրութիւն կայ սկզբներում թոյլ տալ, որ դուռնապաններ լինին նաև անգործներ, այն պայմանով սակայն, որ այդպիսի գաղապաններ պահող տանտէրեր իրենք լինին պատասխանատու նրանց գործունէութեան համար:

Նկութեան անկախութիւնը, իսկ միւս կողմից համաձայն էր Անգլիայի առաջարկութեան: Այն ժամանակ նա խորհրդի գլխից ժողովապետ Թոմաս Ջեֆֆերսոնին (1743—1826 թ.), որ թէպէտ այդ ժամանակ առանձնացած կեանք ունէր, բայց իւր երկարամեայ և բազմաթիւ պաշտօնավարութեամբ (փաստաբան, օրէնսդրական ժողովի անդամ, պատգամաւոր կոնգրեսի, պաշտօնութեան համար կուսութեան պարագլուխներից մէկը, նահանգապետ, Գարեգուս դեսպան, պետական քառամեակ նախագահ Միացեալ-Նահանգների հասարակականութեան) մեծ փորձ և հմտութիւն էր ձեռք բերել: Նա առաջնակարգ կարեւորութիւն տուաւ Մոնրոէի յընդրին և ի միջի այլոց պատասխանեց. «Մեր գլխաւոր և հիմնական գործն է երբէք չխառնուել Եւրոպայի գործերին, երկրորդն է — Եւրոպային թոյլ չտալ, որ լաւանուի Ամերիկայի գործերին»: Այս պատասխանի վրայ Մոնրոէն հաստատ որոշման գալով հրատարակուած է իւր նոր քաղաքականութիւնը, որը պարզապէս կեղծով արտայայտուած է նրա՝ կոնգրեսին ուղղած գրութեան հետևանքով ստորագրելով:

«Դաշնակցի պետութիւնների քաղաքական ձգտումները հիմնովին տարբերուած են ամերիկականից: Այդ տարբերութիւնը ծագում է վարչական եղանակի տարբերութիւնից: Ի պաշտպանութիւն մեր վարչական կազմակերպութեան, որը մենք ձեռք ենք բերել այնքան արեւելքի թափելով ու փող ծախսելով, որը պաշտպանուած է իրենց լուսավոր քա-

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՕՏԵՐ ԿԵՆՆԵՅՑ

ՄՈՆՐՈՔԻ ՍԿԶՐՈՒՆԳՐԸ

Լրագրները, լուսնիով Ամերիկայի մասին, յաճախակի գործ են անում «Մոնրոէի սկզբները» խօսքերը: Ինչ սկզբներ է այդ — շատերի համար մնում է սուր, մինչդեռ դա էական նշանակութիւն ունի Միացեալ Նահանգների քաղաքական յարաբերութիւններն ըմբռնելու համար: Իսկ քաղաքական կեանքը անընդմեջ, սերտ կապ ունենալով արեւմտեական կեանքի հետ, այսպէս թէ այնպէս ներգործուած է նաև մեր կեանքի վրայ:

Մոնրոէի սկզբներն իսկապէս մի նոր սկզբները չէ. ամեն մի աղք, որ ուղւում է ինքնուրոյն կեանքով ապրել, հետևում է դրան — «Ամերիկական ամերիկայիներ համար» — այն այդ սկզբները. այդպէս է նաև «Փրանսիան ֆրանսացիների համար», «Եւրոպական եւրոպականի համար» և այլն սկզբները, որոնց նպատակն է մի քանիստ աղքի հայրենի հողը, սեպտեմբերի թիւը պաշտպանել օտար ազգերի ոտնձգութեանց դէմ: Ըստ անգամ այդ սկզբները թէպէտ հրապարակ վրայ չէ գրուած, բայց ամեն մի աղք, որ ուղւում է ինքնուրոյն կեանք ունենալ, աշխատում է ընդդէմ կամ սահմանափակ շարժում գործադրել այդ: Բայց եթէ Մոնրոէի սկզբները յիշատակում է աւելի յաճախ, քան թէ նոյն

սկզբները ուրիշ աղքերի վերաբերմամբ, դրա պատճառն այն է, որ ամերիկայից մօտ մի դար է, որ հետևողականութեամբ հետևում են այդ սկզբներին և շատ անգամ նոյն իսկ գէնքի գիմում այդ պատճառով:

Ջեմս Մոնրոն չիւստային Ամերիկայի Միացեալ Նահանգների հիմնադրող նախագահն էր (ծն. 1759, մահ. 1834-ին), որ 1816 և 1820 թիւականներին երկու քառամեակ նախագահ է ընտրուած: Եւ օրովհետեւ «Ամերիկական ամերիկացոց համար» սկզբներն առաջին անգամ նա հրատարակեց 1823 թ. դեկտեմբերի 2-ին կոնգրեսին ուղղած գրութեան մէջ, ուստի և այդ սկզբները կոչուում է նրա անունով «Մոնրոէի սկզբները»:

Որպէսզի հնարաւոր լինի լաւ ըմբռնել այն շարժառիթները, որոք հրապարակ հանցիկ Մոնրոէի սկզբները, պէտք է ծանօթանալ նոյն ժամանակ. կույ քաղաքական դրութեան հետ: Բայց այդ բանը մեր նպատակից դուրս լինելով, կըրաւականանք լոկ համապատասխանեցնել:

Տասնութերորդ դարի վերջերքը և տասնիններորդ դարի սկզբները թէ Ամերիկայի և թէ Եւրոպայի համար ընդհանուր յեղափոխութեան շրջան էր, — 1783 թիւին հիւսիսային Ամերիկայի բնակիչները, ազատուելով Անգլիայի իշխանութիւնից, հիմնեցին ներկայ Միացեալ-Նահանգների հասարակականութիւնը, իսկ հարաւային Ամերիկայի սպանական գաղութները դրանից 15—20 տարի յետոյ՝ ապագամբելով անկախութիւն ձեռք բերին, որով հիմնուեցան ներկայումս գոյութիւն ունեցող 18 հա-

տարակապեալութիւնները: Միայն Մեքսիկան էր, որ երկար տարիներ արեան լեռների ծով դարձած փոփոխաբար մերթ հասարակապետական և մերթ միապետական կառավարութիւն էր հիմնում, մինչև որ 1867 թիւին գնդակահար անկալ Մաքսիմիլիան թագաւորին՝ վերջնօրէն հաստատեց հասարակապետական կառավարութեան ձեւը: Ուղիղ այդ միջոցներին էր, որ Փրանսիայում ծագեց մեծ յեղափոխութիւնը, որը արձագանքը լուսեցաւ նաև Եւրոպայի համար: Եւրոպայի երկրներում, Միւնխեն այդ ժամանակ անգործելի համարուած միապետական կառավարութիւնների գէտ սկսուեցան լուսեղ բողոքներ և խլրտումներ. ազատութեան ոգին բանի դնում ընդարձակ ծաւալ էր ստանում և սպառնում ընդհանուր յեղափոխութիւն առաջացնել: Այս այդ վտանգաւոր դրութեան առաջն առնելու և միմեանց փոխադարձ օգնութիւն հասցնելով իտալացիութիւնը պահպանելու և բոլոր Եւրոպայի մէջ կարգ կանգ վերահաստատելու համար 1815 թ. կազմուեցաւ Եւրոպայի երեք զօրեղ պետերի — Ռուսիայի և Աստրիայի կայսրների և Պրուսիայի թագաւորի դաշնակցութիւնը, որ պատմութեան մէջ յայտնի է «Սուրբ զաշն» անունով: Այդ միջոցին Սպանիայում թագաւոր էր Փելիպիտոսը V թիւը, որ իւր ժողովրդի պահանջներին զիջանալով 1812 թ. սահմանադրութիւն էր տուել, բայց 1814 թ. նորից միապետական իշխանութիւն հաստատուել: Փելիպիտոսը թագաւորը, որը գաղութներն հար. Ամերիկայում բոլորն էլ անկախութիւն էին ձեռք բերել, բնականաբար,

սարակաց կարծիքը կըզարմանայ, բայց յետոյ հաւանութիւն կըտայ այսպիսի մի քաղաքականութեան հարկաւոր է միայն նրան յիշեցնել, որ Գերմանիան պատահական թշնամի է միայն, մինչդեռ Անգլիան Փշմանայի մշակական և անհաշտ թշնամի է:

ՀՈՂԱՆՂԻՅՈՒՆ

Հողանգիւյի պատգամաւորները ժողովում խնդիր էր յարուցում հարաւաճութեան պատեղազմի մասին: Պատգամաւոր վան-Քիլանդ յայտարարեց, թէ բոլոր պետութիւնները և առանձնապէս Անգլիայի բարձր շահերը պահանջում են, որ պատեղազմը վերանայ կարելոյն չափ շուտով: Պատգամաւորներն այլ ևս չեն կարող թող տալ, որ Անգլիան մարտի հրաւիրէ ամբողջ աշխարհը: Կարող կողմերն իրենք հրաժարում են հաշտութեան, իսկ մնացած պետութիւնները չէզոք դիրք են պահպանում: Այժմ հասել է ժամը, երբ նոյն իսկ Անգլիայում պետական մարդիկ և յայտնի գիտնականներ, որոնք կառավարութեան անդամ չեն, ձեռնբեցութիւն են յանձն առնում միջամտելու: Հողանգիւյի կառավարութիւնը պէտք է օգտուի այս յարմար առթիւ և իւր միջնորդութիւնն առաջարկի Անգլիային նոյն նիստում արտաքին գործերի մինիստրին մի հարցապնդում ուղղեց պատգամաւոր Փոն-Վոլայն մասին, թէ ինչ է մտածում կառավարութիւնը հարաւային Աֆրիկայում անգլիացիների սարքած կեդրոնացման քանակների մասին և չի վիճարկեօք նա Անգլիային, առաջարկելով եւրոպայ տեղափոխել այդ քանակներում պահույն կանանց և երեխաներին, որոնք այնտեղ սարքած իր կեանքներ են կրում: Մինիստրը պատասխանեց, թէ կառավարութեան հոգաւորութիւնը միայն այն մասին կարող է լինել, որ ամեն բան, ինչ որ ուղարկւում է բոլոր կանանց և երեխաների համար, տեղ հասնի: Հողանգիւյի բոլոր հպատակները, որոնք գտնւում են քանակներում, եթէ նրանք պատեղազմական գերիներ չեն, կարող են հեռանալ քանակներից, եթէ ցանկանում են: Կառավարութիւնն ուրիշ ոչինչ չի կարող անել:

ՀԵՆՐԻԿԻՆԻ ԼՈՒՐԻՐ

Հրատարակւած է առաջ ներքին գործերի մինիստրի հետեւեալ կարգադրութիւնը: «Պետական կարգն ու հասարակական անգործութիւնը պահպանելու միջոցներին վերաբերեալ կանոնադրութեան 7-րդ յօդուածի համաձայն, անհրաժեշտ համարելով սահմանադրած պահպանման գործիքն մէջ յայտարարել՝ Ռիգա, Իւրե, Մինսկ, Մակիլեօվ, Գոմել, Դիլնոսկ, Վիսնեպոլ, Բելոռուսի, Նիժնի-Նովգորոդ, Կազան, Տոմսկ, Երուսալ, Սարատով, Պատուսկ, Սամարա, Նիժնի ռադաբերը և Վիսնի նահանգը, ներքին գործերի մինիստրն այս մասին զեկոյց Կառավարել Սենատին»:

Նորին Կայսերական Բարձրութիւն Տէր Թագաժառանգը զեկոյցները 2-ի երեկոյան ժամանց Փրիւսիայի շարքէ կայարանը կայսերական զննչով: Նորին Կայսերական Բարձրութեան հետ ժամանցին պատուաւոր ծառայութեան համար օգտուելով զենեքաւաղիտանտ զենեքաւաղիտանտ Փոն Չոլ և Կայսր Ալեքսանդրի անուն զննչի զննապետ Չենկ, որոնք ընդառաջել էին Տէր Թագաժառանգին, և Նորին Բարձրութեան չափաւորը: Երկաթուղու կայարանում գտնւում էին պատուաւոր պահուորդաւոր Կայսր Ալեքսանդրի զննչի զննչաւոր և երաժշտական խմբով, այդ զննչի զորաւորները, այլ և Բերլինում և Պոտսդամում եղած պրինցիները, կայսերական գլխաւոր բանակի ներկայացուցիչները, զենեքաւաղիտանտ, առաջ գնալանը, առաջ գնալանատան անդամները, նար-

մի գրագիտները 39 ըզ զննչի պատգամաւորութիւն, ուստ սպաներ: Կայսրն եկաւ երեկոյան ժամը 7 ին ուստական համալսարանով: Գնացը ժամանելուց յետոյ երաժշտական խմբը նուագեց ուստական հիմնը: Ողջոյնից, որը խիստ արտադին բնաւորութիւն ունէր, և ներկայ եղողներին իրար ներկայացնելուց յետոյ, կայսրը և Տէր Թագաժառանգն անցան պատուաւոր պահուորդաւորի առաջով և կարճ միջոցով մտան կայսերական զահլիճը: Մինչ այդ մտանցաւ երկրորդ յատուկ զննչը կայսրի մանր ստոն-վազններով: Պատուաւոր պահուորդաւորները պատու տուեց երկրորդ անգամ: Կայսրը և Տէր Թագաժառանգը նստեցին զննչը Վիլհելմի ուղեւորելու համար: Զննապարհին և երկաթուղու կայարանում բազմաթիւ ժողովուրդ կար, որը ցնծակին աղաղակներով ողջունում էր կայսրին սրա ժամանած միջոցին և երկու Օգոստոսիւ Անգլիան սրանց մեկնելու ժամը 8-ին 10 ըզէլին կայսրը և Տէր Թագաժառանգը յատուկ զննչով ժամանցին Վիլհելմի: Կայսրանը զարգարւած էր զերմանական հոստական վահաններով ու զբաշխներով: Կայսրանում կանգնած էր գուրդիական առաջին զննչի միացեալ պատուաւոր պահուորդաւոր զորաւոր և երաժշտական խմբով:

Գնացը ժամանելու երաժշտական խումբը նուագեց ուստական հիմնը: Կայսրը և Տէր Թագաժառանգն անցան պատուաւոր պահուորդաւորի առաջով: Կայսրը զախումքն անհետեւ անցաւ հանդիսաւոր մարզով, որից յետոյ երկու Օգոստոսիւ Անգլիան նստեցին քառաձի բաց կառը և մեկնեցին Նոր պալատը: Կայսրանից մինչև պալատ ծառուղում շարժւած կանգնած էին զարդական հետեւակ բառաւորների զորքերը վառուած կերտները ձեռներին:

Վիլհելմ կայսրը մարկիզ Իտային շնորհեց Կարմիր Արծուի շրջանաւարդ շահանքը:

Գնալանների 2 ին շինաց արքունիքը Կայսրին ճանապարհ ընկաւ զկալի Պեկին, ուր պէտք է հասնի զեկտեմբերի 25 ին:

Խմբակի հրատարակիչ՝ ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐՆԱՆ

ՅԱՅՏԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«ԿՈՎՈՐԱՆՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»

- 2. Գրեգորեանցի հրատարակութեամբ յայտ տեսնել
- 1) Նշը. Զիւանի—«Աման ու Զէյնի» 25 կոպ.
- 2) Կարմին Սիլվա—«Վրէժ» 10 կոպ.
- Գումարով զնորներն 20%, զեղ զրինի (805) 3—2

1902 Դ. ԵՃՈՒԴԱԿԱՆ ԻՒԼԼՍՏՐԻՐՈՎԱՆՆԱԿԱՆ ԺՈՐՆԱԼ՝ 1902 Դ.

СЕМЬЯ.

ДЕСЯТЫЙ ГОД ИЗДАНИЯ

«СЕМЬЯ» по разнотам своим и богатству содержания не уступает ни одному из дорогих русских еженедельных иллюстрированных изданий. Существование этого журнала в таком полном и изящном виде, при столь дешевой подписной плате, возможно лишь благодаря содействию восьмидесяти еженедельной московской газеты «Новости Дня», снабжающей журнал портретами государственных и общественных деятелей, представителей науки и искусства, артистов, художников и проч. и иллюстрациями.

Подписка цѣна на годъ съ доставкой
ТРИ РУБ.

Пробный № «Семья» по требованию высылается бесплатно
Адресъ: Москва.

ԲՐՈՎԱՐ ԵՒ ԸՆԿ.

ՀԱՐՈՂՆԵՐ

ՍԱԼԻԿՆԵՐԻ

ՕՂԵ-ԿՈՒՆԻՍՏ՝

որի յատկութիւնը բարձր է մրցութիւնից

ԴՏԵՆՆԱԶՆԱԶ

(M.) № 95184

SANTAL MIDY

ԳՐԱԿԱՆ ԳԵՂԱԳՈՐԾԻ.

ՍԱՆՏԱԼ ՄԻԴԻ

ԹՈՅԼ ԵՍՏՈՒՄ ՈՐՈՍԵՑՈՒՄ

Այս կապիւլիտի մէջ պարունակւած գրուած տալիս էանցեալի ըմբռնութիւնը խորհրդով են տալիս գործածել հանրին (զարման հիւանդութիւնները) զէս կապիւլ-բալիտի և կորեկայի զէս Սա ներգործում է անկի աղաք, չի յոգնեցնում ստամոքսը, ոչ մի հոս չի պատճառում և ոչնչանում է փոքրում ու կիւրիլը զորդներին իրականութեամբ համար պահանջեցէր, որ իրարարանչիւր կապիւլի վրայ լինի սկստմանով զորդութեամբ կիրքը: Պահաւոր Բուսիայի գլխաւոր զեկտեմբերում

(M.) № 200369

60—47

Лучшая аттестация отъ учебного начальства.

И. А. БРОНЪ-ФОНЪ-БРЕННЕРЪ

преподаетъ
Полный курсъ БУХГАЛТЕРІИ
ПРЕДМЕТЫ ЗАНЯТІЙ:

- 1) Бухгалтерія (двойная итальянская), 2) Коммерческая арифметика,
- 3) Коммерческая экономія, 4) Арифметика на счетахъ, 4) Торговая и вексельная узаконенія и 5) Коммерческая корреспонденція.

Курсъ 3-хъ-мѣсячный. Занятія ежедневныя. Плата за курсъ 60 руб. Ручательство и гарантія за успѣхи. Больше 1000 окончившихъ курсъ. Михайловская № 71.

Собственный методъ преподаванія по собственнымъ сочиненіямъ, продающимся во всѣхъ книжныхъ магазинахъ.

Занятія съ 1-го числа

80) Годъ занятій одиннадцатый 100—87

Преподав. ведется по собственн.

ԹԻՖԼԻՍԻ ԱՌԵՏԻՐԱԿԱՆ-ՆԱԹԱՐԴԻԻՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ հրատարակում է պ. պ. փայտաթերթերին ընդհանուր ժողովի զեկտ. 5-ին, չորեքշաբթի, երեկոյան ժամը 8-ին Վարչ. կացարան, Երևանեան հրապարակ տ. Խարաղանի, զեկտ. 2-ին չկայացած ընդհանուր ժողովի փոխարէն:

Հրապարակւած առարկաները՝
1) Վարչութեան առաջարկութիւն Բագու հանքատեղի ձեռք բերելու վերաբերութեամբ.
2) Վարչութեան առաջարկութիւն № 33 հողաբաժնի գործը հաշտութեամբ վերջացնելու մասին:
Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու համար խնդրում է նախընթաց օրը ներկայացնել փայլի քվիտանցիան: (810) 1—1

ՊԱՏԱՀԱԿԱՆ ԻՐԵՐ

Ծախում են գործածուած, նոր և բոլորովին դուրս կանգնած կահկարասիք, տուն կահաւորելու իրեր, բրնձ, սարք, ոսկի, թանկագին քարեր: Москва, Неглинный проездъ, пассажъ Солодовникова рядомъ съ Абрикосовымъ. Մոսկուա, Սոլոդովնիկովի պատաստ մուտքը Նեպլինից: (M.) 8514 23—16

ՆԵՐԱՐԿՈՒՄՆ ՄԱՏԻԿՈՅԻ

(INJECTION AU MATICO)

Գրին և ընկ. զեղապործների թոյլ է արուած Ռուսիայում, Ֆեդուկի մէջ շահագործուած են պերուսեան Մասի. կո թոյլի յատկութիւնները, մի թոյլ, որ զարմանալի կերպով բժշկում է հոնորէյից (սերմնաթափութիւն) և մի քանի տարուայ ընթացքում համաշխարհային հռչակ է ստացել: Կարճ ժամանակում բուժում է ամենագործի սերմնաթափութիւնները:

Պարիզ, 8 Rue Vivienne և գլխաւոր զեղապործում:

(M) 200345 43—20

ОТКРЫТА ПОДПИСКА на 1902 ГОДЪ на еженедельный литературно-исторический журналъ

„Вѣстникъ Иностранной Литературы“

Вступая въ двѣнадцатый годъ своего изданія, «Вѣстникъ Иностранной Литературы» по-прежнему будетъ неуклонно преслѣдовать поставленную при его основаніи главную задачу — давать общедоступное, разнообразное, литературно-художественное чтеніе, знакомя въ хорошихъ переводахъ съ лучшими какъ новѣйшими, такъ и классическими произведеніями иностранныхъ изыщанныхъ литературъ. Въ вѣстникѣ съ тѣмъ въ отдѣльныхъ статьяхъ и въ болѣе краткихъ очеркахъ и замѣткахъ, въ «Зарубиной хроникѣ», — «Вѣстникъ», внимательно слѣдитъ за иностранною жизнью во всѣхъ ея характерныхъ проявленіяхъ, будетъ сообщать обо всемъ новомъ, выдающемся, интересномъ въ заграничной общедоступной жизни, наукѣ, литературѣ и искусствѣ.

Постепенно улучшаясь и увеличиваясь въ объемѣ, все болѣе расширяя свои рамки, давая въ 1898 и 1899 годахъ читателямъ по 6000 страницъ убористаго шрифта, а въ 1900 и 1901 гг. — до 6000 страницъ, «Вѣстникъ» и въ наступающемъ двѣнадцатомъ году своего существованія будетъ по-прежнему неуклонно преслѣдовать поставленную при его основаніи задачу и безъ промедленія знакомитъ читателей со всеми выдающимися новинками, принадлежащими перу талантливейшихъ представителей иностранныхъ литературъ.

За послѣдніе три года (1899—1901) въ «Вѣстникѣ» кромя цѣлаго ряда статей, очерковъ и стихотвореній, было помѣщено около ТРЕХСОТЪ романовъ, повѣстей, разсказовъ и драматическихъ произведеній.

Поставивъ себя, между прочимъ, задачей распространенія среди читающей публики иллюстрированныхъ классическихъ произведеній знаменитыхъ писателей, «Вѣстникъ» и въ 1902 году не отступитъ отъ обычной предшествовавшихъ лѣтъ.

По примѣру 1899 и 1900 гг., подписчики и въ будущемъ году получатъ

три иллюстрированныхъ приложенія,

изъ которыхъ одно будетъ разослано въ видѣ инициала изданнаго иллюстрированнаго тома, а два другихъ напечатаны въ «Вѣстникѣ» съ особымъ аумерансѣмъ страницъ. Отдѣльно разсылаемое приложеніе — новый полный переводъ обихъ частей безсмертной драматической поэмы гениальнаго швейцарскаго поэта Гёте

„ФАУСТЪ“

со множествомъ иллюстрацій (копій съ гравюръ) Липценъ-Майера и другихъ извѣстныхъ художниковъ. Роскошное иллюстрированное издание, изъ котораго будутъ заимствованы иллюстраціи въ «ФАУСТѢ», стоитъ болѣе 100 рублей. Въ переводу Гётевской поэмы будутъ приобщены: портретъ творца «Фауста», очеркъ его жизни и литературной дѣятельности, легенда о шарлатанѣ-черошникѣ XVII вѣка, получившая подъ перомъ гениальнаго писателя глубокий смыслъ и мировое значеніе, и характеристика всѣхъ существующихъ поэтическихъ и драматическихъ обработокъ сказанія о Фаустѣ (Христофора Марло, Лесига-Николая Ленау, Пушкина и другихъ).

Съ январской книжки 1902 года начнется въ «Вѣстникѣ» печатаніе съ особой пагинаціей второго и третьяго иллюстрированныхъ приложеній.

ВТОРОЕ ИЛЛЮСТРИРОВАННОЕ ПРИЛОЖЕНІЕ

ПРИКЛЮЧЕНІЯ БАРОНА МЮНХГАУЗЕНА.

прославившагося красноречивостью и доходящаго въ своемъ лѣтѣ до виртуозности, появившагося въ русскомъ переводѣ впервые. Копія съ превосходныхъ иллюстрацій Гюстава Доре украсятъ тексты произведеній, пользующагося за границею огромной популярностью.

Третье иллюстрированное приложеніе

ЗНАМЕНИТЫЕ АКТЕРЫ И АКТРИСЫ

въ характеристикахъ, воспоминаніяхъ и анекдотахъ

познакомитъ читателей со множествомъ замѣчательныхъ оценоческихъ дѣятелей какъ заграничныхъ, начиная съ XVII вѣка, такъ и русскихъ. Составленная на основаніи многочисленныхъ матеріаловъ и снабженная портретами, по возможности, всѣхъ театральнызнаменитостей, эта монографія явится первымъ въ своемъ родѣ опытомъ не только въ русской, но и въ иностранной литературѣ.

Подписная цѣна на 1902 г. остается прежняя:

безъ доставки и пересылки **4 РУБ. 50 КОП.** || съ доставкой и пересылкою **5 РУБ.**

Желающіе получить отдѣльное приложеніе „Фаустъ“ въ изящномъ коленкоромъ золотомъ тисненомъ переплетѣ приплачиваютъ 50 к. Г. сужающіе въ казенныхъ и частныхъ учрежденіяхъ пользуются разсрочкою за поручительствомъ гг. казначеевъ и лицъ, завѣдующихъ подпискою.

Подписка принимается: въ С.-Петербургѣ — въ Конторѣ Редакціи, Гостинный дворъ, Зеркальная лавія № 63, магазинъ Пантелѣева (прот. Пажескаго Корп.), въ Москвѣ — въ Конторѣ Н. Н. Печковской, Петровскія линія, а гг. иногородніе благоволятъ адресовать въ редакцію. СПб., Вербейская ул., д. № 16, собств. (Ф.) 6—6

За редактора — издатель П. О. Пантелѣевъ.